

Motioner 2007
Bengt Sevä
2007-02-12

M 324

Till Sametinget

Motion angående nöutfodringsstöd vid låst renbete.

Naturbetestillgången för rennäringen är av central betydelse. Rennäringen är en traditionell samisk näring av största betydelse för samer och i synnerhet för de samer som lägger ner sin aktiva tid av livet på ett arbete som på många sätt är påfrestande i det svenska storsamhället.

Efter många goda betesår så kommer även mycket dåliga år då betet blir låst av "vädergudarna" och just nu befinner rennäringen i en besvärlig situation. Betet har låsts även tidigare år men inte i den omfattningen som det vi upplever nu. Orsakerna kan man givetvis diskutera och förmodligen är det den globala uppvärmningen som orsakar denna situation.

Ett uppvaknande brukar alltid komma efter den situation som man befinner sig i just nu och den nu rådande situationen gör att långsiktiga lösningar måste utarbetas för att finna uthålliga system för finansiering av tillskottsutfodrig, transporter plus för merkostnader som uppstår.

Den nu rådande situationen är oacceptabel för osäkerheten är allt för stor om det över huvudtaget går att få stöd till att utfodra sina renar från att gå svältdöden till mötes. De nuvarande regelverken, rutinerna är inte tillfyllest för att förebygga omfattande svältkatastrofer.

Vad bör göras

Enligt min mening bör en grundläggande analys göras om hur de nuvarande rutinerna fungerar eller inte fungerar. Med utgångspunkt från det arbetet ska man kunna lägga fram ett förslag till ett nytt system och nya rutiner som bättre tillgodoser näringens behov av snabba insatser vid behov. Nu finns det kanske bättre möjligheter att hitta finansieringsmöjligheter i och med att Sametinget har fått ett lite större ansvar beträffande rennäringen. Samefonds medel och främjande anslag kanske kan användas?

Sametingets tidigare ansatser till förbättringar

Det finns ett bortglömt arbete från början av -90 talet då man t o m hade en arbetsgrupp som arbetade med frågan. Jag vill minnas att även Jordbruksverket som då var sektorsmyndighet deltog i det arbetet. Diskussionerna var att bygga upp en katastroffond och att rennäringen själv skulle ha ett stort inflytande i utformningen av denna fond. Det förekom t o m förslag om att samebyarna till en viss del även skulle kunna ha byavisa fonder och att man själv tar ett visst ekonomiskt ansvar. I dagens debatt skulle man kunna påpeka att det även var tänkt som ett steg mot mer självbestämmande över sin näringsverksamhet.

Det här arbetet hamnade så småningom någonstans i byrålådan, skälet till detta var att statliga årliga avsättningar av budgetmedel inte tilläts och den tilltänkta finansieringen föll bort.

Enligt min mening bör detta vara en prioriterat fråga för styrelsen, för det kommer ändå att ta tid att sjösätta nya rutiner. Viktigt är att förankra de nya tankegångarna avseende en katastroffond för rennäringen. Näringen måste få ett stort inflytande i detta arbete.

Bengt Sevä, Sametingsledamot

A handwritten signature in dark ink, appearing to be "B. Sevä".